

नि.दि.दावा क्रं.६३/२०२२

प्रतिक वि. कारभारी वगैरे

निशाणी १५ वरील आदेश

१. वादीने प्रस्तुतचा अर्ज हा दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश २६ नियम ६ अंतर्गत दाखल केलेला आहे.

२. वादीच्या कथनानुसार, वादीने प्रस्तुत चा दावा हा अतिक्रमण काढून कब्जा करिता आणि कायम नाही करिता दाखल केलेला आहे. दाव्यातील कथनानुसार दावा मिळकत गट क्रमांक २८१ मधील ०४ हेक्टर ७९ आर. क्षेत्र वादीच्या वडिलांना बक्षीस पत्राने मिळाली होती. सदर क्षेत्राच्या पूर्व पश्चिम उत्तर बाजूने प्रतिवादींची जमीन आहे व प्रतिवादींनी गट नंबर २८१ मधील वादीच्या क्षेत्रात पूर्व पश्चिम उत्तर बाजूने ०२ हे. ४० आर. जमिनीत अतिक्रमण करून ताबा केलेला आहे. वादीने त्याबाबत खाजगी मोजणी केली असता त्यामध्ये वरील अतिक्रमित क्षेत्र त्यांना दिसून आले. त्याबाबतची मागणी वादीने प्रतिवादींकडे केली असता कब्जा देण्यास प्रतिवादीने नकार दिला म्हणून वादींना दावा दाखल करावा लागला. सबब, तालुका निरीक्षक भूमी अभिलेख बदनापूर यांचेमार्फत दावा जमिनीची मोजणी झाल्या खेरीज अतिक्रमणाचे निश्चित क्षेत्र समोर येणार नाही म्हणून वादीने प्रस्तुतचा अर्ज दाखल केलेला आहे.

३. प्रतिवादी क्रमांक १ ते ६ यांनी सदर अर्जास त्यांचे म्हणणे दाखल केले नसले तरी प्रतिवादी क्रमांक ६ यांनी निशाणी १३ कडे दाखल केलेल्या कैफियतमध्ये वादीच्या मूळ दावेस व मोजणीबाबत आक्षेप नोंदविलेला आहे. त्यांच्या कथनानुसार त्यांनी वादींच्या जमिनीत कसलेही अतिक्रमण केलेले नाही. वादीने दावेमध्ये कोणत्या बाजूने, किती जागेवर बेकादेशीर रित्या अतिक्रमण

केले आहे याचे स्पष्टीकरण दिलेले नाही. अतिक्रमणाचा उल्लेख मोघम आहे. अतिक्रमणाबाबत सरकारी मोजणी किंवा खाजगी मोजणी केलेली नाही. मुळात दावा जमिनीच्या कोणत्याही बाजूने प्रतिवादींची जमीन नसल्यामुळे प्रतिवादींनी वादींच्या जमिनीत अतिक्रमण करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही इत्यादी;

४. अर्ज वाचला म्हणणे वाचले वादी व प्रतिवादी तर्फे विद्वान विधीज्ञाना ऐकले.

५. वादी व प्रतिवादीचे कथन पाहून खालील मुद्दे या न्यायालयाच्या विचाराधीन असून त्यांचे निष्कर्ष कारणमीर्मांसेसहीत नमूद केलेले आहेत.

मुद्दे

वादींचा अर्ज दि. प्र. सं. आ.२६ नियम ९

अंतर्गत मंजूर होणेस पात्र आहे काय ?

आदेश काय ?

निष्कर्ष

...होकाराथी

अर्ज मंजूर करणेत आला.

मुद्दा क्रं. १ व २ करिता

६. वादीचा प्रस्तुत दावा हा अतिक्रमण काढून कब्जा करिता दाखल आहे. त्याच्या दावेत कथन केले आहे की गट नंबर २८१ मधील ४ हे. ७९ आर . क्षेत्र त्याच्या मालकीचे आहे. याबाबत प्रतिवादीचे दुमत नसलेचे दिसते. सदर जमिनीच्या पूर्व-पश्चिम व उत्तर बाजूस प्रतिवादी याची गट क्रमांक २८१ मधील जमीन आहे व प्रतिवादी यांनी वादींच्या जमिनीत पूर्व-पश्चिम व उत्तर बाजूने २.४० आर. चे अतिक्रमण केले आहे. प्रतिवादी क्रं.६ यांनी सदरची बाब नाकारली आहे. तथापि, दावा हा अतिक्रमण काढून कब्जाचा असलेने वादी व प्रतिवादीच्या गट नं. २८१ मधील क्षेत्राची मोजणी न झाल्यास अतिक्रमण आहे किंवा नाही हे ठरवणे अडचणीचे होणार आहे.

७. विविध न्यायनिर्णयामधून आदरणीय सुप्रीम कोर्ट तसेच हायकोर्ट मुंबई यांनी संयुक्त मोजणी केल्याखेरीज अतिक्रमणाचे क्षेत्र निश्चित करता येणार नाही असे गुणक पारित केलेले आहे. वादीने स्वतःहूनच त्याचे व प्रतिवादीचे क्षेत्राची मोजणी व्हावी अशी विनंती न्यायालयाकडे केलेली आहे. त्यामुळे वादीची विनंती मान्य केलेमुळे या दाव्यातील वाद प्रश्नांची निर्गती करण्यास न्यायालयास उपयोगाचे होणार आहे. अन्यथा अर्ज नामंजूर केल्यास अतिक्रमणाचे आहे की नाही याबाबत साशंकता राहणार आहे. या परिस्थितीमध्ये तालुका निरीक्षक भूमी अभिलेख, बदनापूर यांना कोर्ट आयुक्त म्हणून नेमून त्यांनाच संपुर्ण दावा गट क्रमांक २८१ व त्यामधील वादी व प्रतिवादींचे क्षेत्रांची संयुक्त मोजणी करणे बाबतचे निर्देश देणे न्यायालयास योग्य व न्याय पूर्ण वाटते. सबब, खालील प्रमाणे आदेश पारित करण्यात येत आहे

आदेश

१. अर्ज मंजूर करण्यात येत आहे.
२. तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख, बदनापूर यांना या कामी न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहे.
३. न्यायालयीन आयुक्त यांनी अर्जात मागणी केलेल्या मौजे चिखली ता.बदनापूर येथील गट नंबर २८१ या संपुर्ण गटाची जुने व नवीन रेकॉर्ड समोर ठेवून तात्काळ मोजणी करावी व गट नंबर २८१ मधील वादी व प्रतिवादींचे तसेच अन्य धारकांच्या क्षेत्राची मोजणी करून त्यांची प्रथम हद्दनिश्चीती करावी. त्यानंतर वादीच्या गट नंबर २८१ मधील ४ हे. ७९ आर. क्षेत्रात कोणी अतिक्रमण केले आहे काय? व केले असल्यास ते कोठे?, कोणत्या बाजूस केले आहे?, त्या अतिक्रमणाचे निश्चित क्षेत्र किती आहे ते वेगळ्या विशिष्ट रंगात दर्शवून त्याच्या चतुःसीमा काय आहेत? याबाबतचा नकाशासहीत साग्र अहवाल हा आदेश प्राप्त झालेपासून दोन

महीन्याचे आत करावा.

४. न्यायालयीन आयुक्तांनी त्यातील वादी तसेच प्रतिवादींनी नोटीसा काढून मोजणीची कार्यवाही वादी व प्रतिवादी यांच्या उपस्थितीत कायदेशीररित्या पूर्ण करावी. वादी व प्रतिवादी यांनी मोजणीकामी न्यायालयीन आयुक्तांना योग्य ते सहकार्य करावे.
५. संबंधित मोजणीचा सर्व खर्च व मोजणीचे शुल्क तसेच कागदपत्रांची जुळवाजुळव वादी यांनी स्वतः जातीने हजर राहून करावी.

दि.२९.०१.२०२५.

(श्रीमती.यु.पी.कोळी)

सह दिवाणी न्यायाधीश, क.स्तर,
बदनापूर.

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, सदरील पी.डी.एफ. फाईल मधील मजकूर हा मुळ न्यायनिर्णयाप्रमाणे जशास तसा खरा व बरोबर आहे.

लघुलेखकाचे नाव:- अ.दि. अग्नीहोत्री (क.लिपीक.)

निर्णयाची तारीख:- २९.०१.२०२५

अपलोड तारीख:- ०१.०२.२०२५

स्वाक्षरी/-